

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/19/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2617010188
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2617010188.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Janky Klčovej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovaného L. F., pre zločin zabitia podľa § 147 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného a prokurátora Okresnej prokuratúry Senica proti rozsudku Okresného súdu Senica pod sp. zn. 1T/118/2017 zo dňa 05.06.2018, na verejnom zasadnutí konanom dňa 26.09.2019, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolania okresného prokurátora a obžalovaného L. F., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a j ú.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Senica, sp. zn. 1T/118/2017 zo dňa 05.06.2018 bol obžalovaný L. F., uznaný vinným zo zločinu zabitia podľa § 147 ods. 1 Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 13.08.2016 v čase okolo 02.45 h v k. ú. obce F., v časti zvanej E. J. M., na spoločnom oplotenom dvore domov označených popisnými číslami XXX a XXX, pod vplyvom alkoholu, nožom zn. MORA s rukoväťou z plastu zeleno - sivej farby, s čepeľou o dĺžke 95 mm a šírkou 18 mm v najširšom mieste, bodol U. W., najpravdepodobnejšie stojaceho proti nemu čelom, do oblasti hrudníka, čím mu spôsobil bodno-reznú ranu hrudníka prenikajúcu do hrudnej dutiny s prebodnutím hrudnej steny, osrdcovníka a srdca, v dôsledku ktorej došlo u poškodeného k zakrvácaniu do osrdcovníkového vaku (tzv. úrazová tamponáda srdca) a k následnému zlyhaniu činnosti srdca, ktoré zranenie viedlo napriek resuscitácii dňa XX.XX.XXXX o 04.15 h k smrti poškodeného U. W..

Za tento trestný čin okresný súd uložil obžalovanému podľa § 147 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j/, l/ Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 39 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 39 ods. 3 písm. d/ Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 3 /tri/ roky.

Podľa § 51 ods. 1, 2 Tr. zák. s použitím § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. mu výkon tohto trestu okresný súd podmienenečne odložil za súčasného ustanovenia skúšobnej doby probačného dohľadu v trvaní 5 / päť/ rokov.

Podľa § 51 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. obžalovanému uložil i obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok počas skúšobnej doby a podľa § 51 ods. 4 písm. i/ Tr. zák. i povinnosť spočívajúcu v príkaze zúčastniť sa v skúšobnej dobe na psychologickom poradenstve.

Podľa § 51 ods. 5 Tr. zák. súd zároveň určil, že obžalovaný je povinný strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom počas skúšobnej doby.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. obžalovanému uložil i trest prepadnutia veci a to 1 ks nôž zn. MORA (MADE IN SWEDEN) s rukoväťou z plastu zeleno-sivej farby a plastovým puzdrom zelenej farby celkovej dĺžky 220 mm, dĺžky čepele 95 mm.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodeným O. W., nar. XX.XX.XXXX v X. a F. W., nar. XX.XX.XXXX v S., obaja bytom S., A. M. XXXX/XX škodu vo výške 3.111,96 €.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č.l. 516-539 spisu.

Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku súd I. stupňa mal za preukázané, že obžalovaný v nepriamom úmysle spôsobil ťažkú ujmu na zdraví spôsobil poškodenému U. W. z nebanlivosti smrť. Vinu obžalovaného mal za preukázanú predovšetkým výpoveďou samotného obžalovaného a tiež výpoveďami ostatných svedkov v konaní, najmä W. D., H. T., U. M. a Bc. F. X., a tomuto záveru taktiež podľa názoru súdu svedčia výsledky vykonaného znaleckého dokazovania. Z týchto dôkazných prostriedkov je nepochybné, že príčinou smrti poškodeného U. W. bola bodno-rezná rana hrudníka prenikajúca do hrudnej dutiny s prebodnutím hrudnej steny, osrdcovníka a srdca, pričom v dôsledku tejto rany došlo u poškodeného k zakrvácaniu do osrdcovníkového vaku a k následnému zlyhaniu činnosti srdca. Bolo preukázané, že predmetné zranenie bolo poškodenému spôsobené nožom zn. MORA s rukoväťou z plastu zeleno-sivej farby, s čepeľou o dĺžke 95 mm a šírke 18 mm v najširšom mieste, ktorého vlastníkom bol obžalovaný, ktorý si ho priniesol so sebou na chatu, kde ako partia ľudí - kamarátov trávili víkend. Obžalovaný nosil nôž so sebou a po tom, ako ho používal na prípravu jedla, si ho vložil do predného spojeného vrečka svojej mikiny, aby ho nestratil. Keďže bola jasná noc, obžalovaný s priateľkou W., svedok H. T. a poškodený U. W. sa rozhodli ísť sa pozrieť na hviezdy na trávnatú plochu pri chate, kde na to boli pre absenciu svetla ideálne podmienky. Na tomto mieste sa potom počas noci odohral medzi obžalovaným a poškodeným incident, v dôsledku ktorého došlo k úmrtiu poškodeného U. W.. Čo sa samotného skutku a jeho priebehu týka, tento možno odvodiť predovšetkým z toho, ako o ňom vypovedal a ako sa po ňom správal sám obžalovaný. Obžalovaný sa opakovane vyjadril tak, že si zabil kamaráta, že sa niečoho strašne zľakol, pričom pravdepodobne ako sa vo vrecku mikiny hral s nožom, ktorý si tam po grilovačke z obavy o jeho stratu vložil, spôsobil poškodenému poranenie, hoci nevie prečo a ani ako. Taktiež policajným príslušníkom po incidente obžalovaný viackrát uviedol, že poškodeného pichol nožom, príp. že sa mu poškodený na nôž napichol po tom, ako sa s nožom v ruke v dôsledku strachu v tme otáčal okolo svojej osi. Všetci svedkovia zároveň zhodne potvrdili, že skutok nevideli a nevedia, ako k nemu došlo, ale že to bol práve obžalovaný, ktorý si to po skutku dával za vinu, a práve obžalovaný to aj najťažšie psychicky zvládal, či skôr nezvládal, keďže sa po neúspešnom pokuse o oživenie poškodeného psychicky zrútil, nebol schopný zmyslupnej komunikácie a nebolo možné u neho urobiť napríklad ani dychovú skúšku, keďže nedokázal prefúknuť merací prístroj. Uvedené vyjadrenia spolu s vykonaným znaleckým skúmaním svedčia o tom, že to bol práve obžalovaný, kto spôsobil poškodenému smrteľné zranenie, pričom smrtiacim nástrojom bol v danom prípade nôž, ktorý mal obžalovaný v čase skutku pri sebe. Pokiaľ ide o to, či šlo o bodnutie - výpad zo strany obžalovaného proti poškodenému, alebo šlo o tzv. napichnutie sa poškodeného na nôž obžalovaného, odpoveď na túto otázku dalo znalecké dokazovanie, z ktorého jednoznačne vyplynulo, že vznik poranenia poškodeného mechanizmom, že by sa útočník prudko otočil s nožom v ruke a poškodený by sa mu naň napichol, možno vylúčiť, nakoľko tomu nezodpovedá priebeh a sklon bodného kanála zistenej bodno-reznej rany. Naopak, najpravdepodobnejšie vzniklo poranenie poškodeného spôsobom, že útočník a poškodený stáli k sebe otočení čelom, útočník držal nôž pevne zovretý v pravej ruke, čepeľ noža vychádzala z jeho dlane na strane malíčka, a útok bol vedený na hrudník poškodeného smerom spredu šikmo, sprava zhora, doľava dole, pod uhlom asi 35 stupňov, s tým, že samotný útok bol vzhľadom na rozsah zranenia a hĺbku bodného kanála vedený veľkou silou a prudkosťou, o čom svedčí aj prerezanie chrupky štvrtého a piateho rebra. Z uvedeného vyplýva, že v danom prípade nešlo o žiadne náhodné poranenie v zmysle akéhosi „zavadenia“ nožom o poškodeného, ale šlo o jeden cielený, prudký a silný výpad nožom smerom k poškodenému. Obžalovaný síce nevedel uviesť, prečo a ako k tomu došlo, udával však silný pocit zľaknutia sa, pocit strachu, a tento dal do súvisu s predmetným zranením. Súd konštatuje, že práve spôsob, akým poranenie poškodeného vzniklo, svedčí o priebehu udalostí tak, ako to obžalovaný naznačil, teda že sa zľakol a v dôsledku tohto zľaknutia zaútočil na to „niečo“, čo malo byť podľa neho príčinou jeho strachu. Je nutné uviesť, že reakcie a úsudok obžalovaného boli v danom momente s najväčšou pravdepodobnosťou skreslené, a to najmä v dôsledku únavy (skutok sa odohral po celodennom grilovaní a zábave), tmy (udalosť sa stala po polnoci), a alkoholu (na chate sa popíjalo a

u obžalovaného bola ešte ráno dňa 13.8.2016 o 5.40 hod. vykonaná pozitívna dychová skúška), pričom prítomnosť alkoholu v krvi bola zistená taktiež u poškodeného (koncentrácia 1,31 promile etanolu v krvi zistená pri pitve). A tak hoci nebolo preukázané, že by mal obžalovaný agresívne sklony a že by kedykoľvek v minulosti použil voči inej osobe násilie, za vyššie uvedených okolností, berúc do úvahy jeho psychológom zistenú zníženú odolnosť voči záťaži, mohlo dôjsť a aj došlo u obžalovaného ku skratovému konaniu, náhlejšej impulzívnej reakcii, v dôsledku ktorej zareagoval na náhly popud - zľaknutie sa neprimeraným spôsobom a intenzitou - prudkým bodnutím nožom. Tomu, že išlo v správaní sa obžalovaného o skrat zodpovedá okrem uvedeného aj neprítomnosť akýchkoľvek stôp po zápase či sebaobrane, a to ako u poškodeného tak u obžalovaného, a taktiež neexistencia akéhokoľvek konfliktu medzi uvedenými osobami, ani v aktuálnom čase a ani v minulosti. Treba tiež dodať, že samotný útok svedkovia T. a D., hoci na mieste prítomní, vôbec nezaznamenali, a zároveň ani nezaregistrovali nič, čo mohlo objektívne spôsobiť u obžalovaného preľaknutie (zvuk, pohyb, a pod.), čo opätovne potvrdzuje náhle, impulzívne konanie zo strany obžalovaného ako reakciu na nejaký ním zaznamenaný popud. Pokiaľ ide o úmysel obžalovaného spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví, ktorý je esenciálnym znakom skutkovej podstaty trestného činu zabitia, súd mal v danom prípade prítomnosť nepriameho úmyslu obžalovaného za preukázanú. Hoci z vykonaného znaleckého dokazovania vyplynulo, že obžalovaný v zásade nechcel nikoho zraniť a už vôbec nie zabiť, zo samotného spôsobu konania obžalovaného vyplýva, že sa tento jednoznačne chcel a aj sa aktívne „bránil“ nožom proti tomu niečomu/niekomu, kto/čo u neho navodilo pocit strachu a tým aj ohrozenia, s tým, že keďže vedel, že má pri sebe nôž (aj keď na to v tom čase nemal žiadny relevantný dôvod - bol na chate s priateľmi, bez prítomnosti cudzích ľudí, a nôž už nepoužíval na prípravu jedla), musel si byť vedomý toho, že za určitých okolností môže nastať situácia, v ktorej môže byť nôž použitý život ohrozujúcim spôsobom. Obžalovaný si taktiež bol vedomý toho, že sa na chate bude popíjať, a ako nadpriemerne inteligentný človek jednoznačne vedel vyhodnotiť situáciu v tom smere, že pre prítomnosť alkoholu na chate sa môže stať nôž v ruke človeka pod vplyvom alkoholu pre zdravie nebezpečný. Nože sú pritom záľubou obžalovaného, vlastnil ich niekoľko a často ich so sebou nosil, takže určite si bol vedomý, k akým prípadným následkom môže použitie noža za horeuvedených nepriaznivých okolností smerovať (alkohol, únava, tma), navyše za predpokladu, že ako priaznivec nožov vedel s nimi narábať. Znalecké dokazovanie navyše preukázalo, že obžalovaný nemal v čase skutku narušené vnímanie, keď všetko pred a po skutku opísať vedel a dokonca ako prvý začal poškodenému poskytovať prvú pomoc, a že obžalovaný pri danom skutku „len“ nerozmýšľal, t. j. nerozmýšľal o dôsledkoch svojho konania, no jednoznačne si bol vedomý toho, že môže zraniť človeka. Obžalovaný vedel, že hviezdy šli pozorovať viacerí, a tak napriek tomu, že ako sám udáva nemal presný prehľad o tom, kde, kto a kedy stál, bol si vedomý toho, že sú okolo neho ľudia, ktorí sa môžu pohybovať (on sám stál najskôr pri priateľke a potom podstúpil o pár krokov), a pri jasnej nočnej oblohe, hoci bez prítomnosti akéhokoľvek iného zdroja svetla (svetlá zhasli, aby videli na hviezdy), mohol minimálne zaregistrovať siluetu človeka (svedkovia udávajú viditeľnosť jeden až niekoľko metrov, tu berúc do úvahy, že zrak človeka sa vie na tmú čiastočne adaptovať - po „privyknutí“ očí na tmú je možné rozoznávať obrysy predmetov/ľudí). Predovšetkým je však nepriamy úmysel obžalovaného spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví prítomný v spôsobe a charaktere vedeného útoku - jeden prudký, intenzívny rozmach rukou s nožom s následným bodnutím, pri ktorom muselo byť obžalovanému jasné, že ním môže spôsobiť vážne zranenie, dokonca bez ohľadu na to, ktorú časť tela človeka by bodnutím zasiahol. Na základe všetkých uvedených skutočností tak mal súd preukázané, že zo strany obžalovaného došlo ku konaniu uvedenému vo výroku tohto rozhodnutia a o vine obžalovaného za tento trestný čin rozhodol spôsobom vo výrokovej časti uvedeným.

Pri rozhodovaní o uložení trestu a jeho výmery obžalovanému L. F. okresný súd zistil existenciu dvoch poľahčujúcich okolností, a to že obžalovaný viedol pred spáchaním trestného činu riadny život a k spáchaniu trestného činu sa priznal a úprimne ho oľutoval, a nezistil existenciu nijakej priťažujúcej okolnosti. Pri prevahe poľahčujúcich okolností mal súd potom vychádzať zo zákonom stanovenej trestnej sadzby vo výmere sedem rokov až desať rokov, so znížením jej hornej hranice v zmysle § 38 ods. 3 Tr. zák. o jednu tretinu, t. j. mal vychádzať z upravenej trestnej sadzby sedem rokov až deväť rokov. Súd však v danej veci vzhľadom na okolnosti prípadu a pomery páchatel'a mal za to, že použitie hore uvedenej trestnej sadzby by bolo pre páchatel'a neprimerane prísne, pričom na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje u obžalovaného aj trest kratšieho trvania (§ 39 ods. 1 Tr. zák.). Súd preto za použitia § 39 ods. 3 písm. d/ Tr. zák. uložil obžalovanému trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom ustanoveného trestu a to vo výmere tri roky, s podmienčným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu probačného dohľadu v trvaní päť rokov, a s uložením povinností strpieť nad sebou počas skúšobnej doby kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom, zúčastniť sa v skúšobnej dobe na

psychologickom poradenstve, a nepožívať počas skúšobnej doby alkoholické nápoje a iné návykové látky. O mimoriadnom znížení trestu u obžalovaného súd rozhodol z dôvodu, že sa v danom prípade jednalo o výnimočnú, nešťastnú situáciu, ktorá iba v dôsledku spojenia sa viacerých nepriaznivých okolností vyústila až v úmrtie človeka. Obžalovaný pritom doposiaľ nebol súdne trestaný a dopustil sa iba jediného priestupku, svoje konanie naozaj úprimne oľutoval a vzhľadom na závery psychologického posúdenia možno konštatovať, že pre obžalovaného je už samotný skutok v spojení s pobytom vo väzbe dostatočne tvrdou životnou lekciami a ponaučením, s ktorými sa bude musieť vyrovnávať až do konca svojho života. Súd preto rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku napadnutého rozhodnutia, a zároveň uložil obžalovanému aj trest prepadnutia veci a to 1 ks noža zn. MORA (MADE IN SWEDEN) s rukoväťou z plastu zeleno-sivej farby a plastovým puzdrom zelenej farby celkovej dĺžky 220 mm, dĺžky čepele 95 mm, ktorý nôž bol použitý na spáchanie trestnej činnosti.

Pokiaľ ide o náhradu škody, súd podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodeným O. W. a F. W. škodu vo výške 3.111,96 €, ktorú si menovaní v konaní riadne a včas uplatnili, a ktorá škoda predstavuje nimi vynaložené náklady na pohrebné služby.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie obžalovaný proti výroku o vine a treste, ako i prokurátor Okresnej prokuratúry Senica výlučne proti výroku o treste, ktoré obaja odvolatelia aj náležite písomne odôvodnili.

Obžalovaný v písomne podanom odvolaní prostredníctvom svojej obhajkyne (č. I. 556-557) namietal správnosť napadnutého rozsudku výlučne ohľadom právnej kvalifikácie skutkových okolností uvedených v obžalobe s tým, že prítomnosť nepriameho úmyslu spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví nepovažuje v danom prípade za preukázanú. V podrobných dôvodoch odvolania popisoval celý priebeh kritického dňa od príchodu na chatu, až do času incidentu, keď zdôraznil, že spôsob, akým bolo poškodenému spôsobené zranenie (len jednou ranou) a tiež vzhľadom na absenciu akéhokoľvek motívu obžalovaného fyzicky zaútočiť na kohokoľvek, resp. akúkoľvek osobu (čo vyplývalo aj so svedeckých výpovedí k osobe obžalovaného), nie je dôvodné predpokladať, že by si bol vedomý toho, že by sa za jeho chrbtom v čase skutku nachádzal človek. Taktiež nebolo vykonaným dokazovaním preukázané, že v čase spáchania skutku konal v úmysle smerovať útok na životne dôležité orgány. V ďalšej fáze odvolania uviedol, že u neho došlo po skutku k čiastočnej strate pamäte, nebol schopný celkovú zažitú skutočnosť reprodukovať. Toto potvrdili i závery znaleckých posudkov. Preto ani nemohol svoje priznanie doplniť podrobným opisom priebehu skutku, keďže si na toto nespomínal. Ak by tak urobil, jednoznačne by klamal, prípadne minimálne konfabuloval, čo ale robiť nechcel a počas celého konania nerobil. Preto jeho vyjadrenia a výpovede o skutku je nutné brať ako priznanie sa ku skutku a následné oľutovanie, teda tak, ako to správne ustálil i prvostupňový súd vo svojom rozsudku. To, čo je v tomto konaní sporné, je teda právna kvalifikácia skutkových okolností opísaných v obžalobe, preto sa na základe vyššie uvedených okolností dovoľáva zmeny právnej kvalifikácie skutku na podklade iného hodnotenia dôkazov dotýkajúcich sa skutkových okolností prípadu, kedy obžalovaný opakovane zdôraznil, že nemal v úmysle spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví a to ani nepriamo.

Na základe vyššie uvedených skutočností preto obžalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a rozhodol o jeho vine s prihliadnutím na nedbanlivostné zavinenie, teda uznal ho za vinného podľa ustanovenia § 149 ods. 1 Trestného zákona a uložil mu trest odňatia slobody pri dolnej hranici trestnej sadzby s podmieneným odkladom jeho výkonu, uložil primerané ochranné opatrenia a rozhodol o náhrade škody. Ak by však odvolací súd dospel k názoru, že obžalovaný konal v úmysle spôsobiť ujmu na zdraví, navrhol, aby ho uznal obžalovaného za vinného podľa ust. § 148 ods. 1 Trestného zákona a uložil mu trest odňatia slobody pri dolnej hranici trestnej sadzby s podmieneným odkladom jeho výkonu, uložil primerané ochranné opatrenia a rozhodol o náhrade škody. Poslednú alternatívu, ktorú v podanom odvolaní obžalovaný navrhol, že ak by sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil so závermi prvostupňového súdu, t.j. že konal v úmysle (i keď nepriamo) spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví, považuje trest uložený prvostupňovým súdom pod dolnou hranicou trestnej sadzby za primeraný a správny, zohľadňujúci okolnosti skutku a najmä účel trestu, ako i osobu obžalovaného, jeho charakteristiku, jeho doterajší život, ako i jeho správanie sa po spáchaní skutku.

Prokurátor v písomne podanom odvolaní (č. I. 393-394) uviedol, že rozhodnutie súdu vo výroku o treste nepovažuje za zákonné z dôvodu, že súd pri ukladaní trestu nesprávne vyhodnotil poľahčujúce okolnosti a taktiež s prihliadnutím na charakter a závažnosť konania, ktorého sa vo vzťahu k poškodenému U.

W. dopustil obžalovaný L. F. s použitím ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona obžalovanému uložil vzhľadom na spôsobený nenapraviteľný následok nedostatočný a neprímerane mierny podmienený trest s probačným dohľadom. Pokiaľ ide o posudzovanie poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností, súd nesprávne priznal obžalovanému poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona, t. j. že sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval.

Z dikcie ustanovenia § 36 písm. l/ Trestného zákona je zjavné, že túto poľahčujúcu okolnosť je možné priznať len tomu páchatelovi, ktorý splní súčasne oba v nej uvedené predpoklady, t. j. jednak priznanie k spáchaniu trestného činu a zároveň jeho úprimné oľutovanie. Hoci je pravdou, že obžalovaný L. F. tak pri jeho výsluchu na hlavnom pojednávaní ako i v záverečnej reči a právom posledného slova vyjadril ľútosť nad smrťou poškodeného U. W., na začiatku hlavného pojednávania neurobil vyhlásenie, že je vinný, resp., že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe a ani v prípravnom konaní ani na hlavnom pojednávaní nikdy priamo neuviedol, že poškodeného U. W. nožom zranil tak, že to viedlo k jeho smrti. K spôsobu, akým malo prísť k zraneniu poškodeného U. W. sa obžalovaný L. F. nikdy nevyjadril, uviedol, že si spomína len na to, že sa pri pozorovaní hviezd hral s nožom vo vrecku svojej mikiny, potom mal silný pocit strachu a následne si pamätá len to, ako U. spravil pár krokov a spadol. Uvádzal, že čo bolo medzi tým, si nevie vybaviť, nepamätá si to, k spôsobu ako poškodenému vzniklo zranenie sa nevie vyjadriť. Keďže teda obžalovaný v priebehu celého trestného konania nikdy konkrétne nepopísal ako poškodeného nožom bodol, má prokurátor za to, že za tohto stavu nie je možné hovoriť o priznaní obžalovaného k prejednávanému skutku.

Ďalej prokurátor namietal, že hoci použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona možno vzhľadom na niektoré okolnosti prípadu a pomery obžalovaného hodnotiť ako dôvodné, no bolo potrebné prihliadnuť aj k tomu, že obžalovaný spáchal uvedený skutok pod vplyvom alkoholu, voči poškodenému útočil vysokou intenzitou násilia, ktorému sa poškodený nemal možnosť akokoľvek brániť a spôsobil ním poškodenému zranenie, ktoré viedlo k jeho smrti, nie je možné považovať uloženie podmieneného trestu s probačným dohľadom za dostatočné.

Pri určení druhu trestu i jeho výmery súd v prospech obžalovaného vyhodnotil to, že tento doposiaľ nebol súdne trestaný, skutok úprimne oľutoval a smrť U. W., ktorý bol jeho kamarátom, spolu s pobytom vo väzbe, bol pre neho dostatočnou životnou lekciami. Skutočnosť, že obžalovaný doposiaľ nebol súdne trestaný bola jednou z okolností odôvodňujúcich aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona, nie je však ako jediná u obžalovaného objektívne preukázaná poľahčujúca okolnosť dôvodom na uloženie len výchovného trestu na slobode. Takéto výrazné mimoriadne zníženie trestu totiž nekorešponduje so závažnosťou spáchaného trestného činu, pri ktorom došlo k nenapraviteľnému následku a v dôsledku konania obžalovaného prišiel úplne zbytočne a nezmyselne o život mladý človek. Je pravdou, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní opakovane prejavil ľútosť nad smrťou kamaráta a výkon väzby bol pre neho nepochybne nepríjemnou skúsenosťou, táto je však neporovnateľná s doživotnou traumou a nevyčísľiteľnou stratou rodičov nebohého U. W., ktorí prišli v dôsledku konania obžalovaného L. F. o syna.

Trest uložený trest za konkrétny trestný čin je na jednej strane určitou formou odplaty spoločnosti páchatelovi za spáchaný trestný čin a jednak formou individuálnej prevencie vo vzťahu k páchatelovi i generálnej prevencie vo vzťahu k ostatným členom spoločnosti, ktorý má zabezpečiť, aby jednoznačne vnímali, že dôsledkom porušovania spoločenských pravidiel je spravodlivé odsúdenie. Uloženým trestom má byť zároveň vyjadrené i morálne odsúdenie páchatela.

V nadväznosti na tieto základné zásady ukladania trestov je preto okresný prokurátor toho názoru, že obžalovanému L. F. mal byť za zločin zabitia podľa § 147 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 39 ods. 1 Trestného zákona uložený nie výchovný trest na slobode (hoci i sprísnený o probačný dohľad a uložené povinnosti a obmedzenia), ale nepodmienečný trest odňatia slobody, pre výkon ktorého by bol obžalovaný zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko takáto forma trestu odňatia slobody zodpovedajúcim spôsobom zohľadní závažnosť spáchaného trestného činu, jeho následok ako i morálne odsúdenie konania obžalovaného.

Vzhľadom k uvedenému preto prokurátor navrhol, aby Krajský súd v Trnave zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a obžalovanému uložil nepodmienečný trest odňatia slobody za súčasného použitia zmierňovacieho ustanovenia v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zák. pri dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby upravenej podľa § 39 ods. 3 písm. d/ Trestného zákona a pre výkon tohto trestu obžalovaného podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Obžalovanému taktiež podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona navrhol uložiť trest

prepadnutia veci - noža zn. MORA (MADE IN SWEDEN). Rozhodnutie o vine považuje za zákonné a opodstatnené.

Krajský súd na verejnom zasadnutí v prítomnosti obžalovaného ako aj jeho obhajkyne primárne konštatoval, že odvolanie bolo podané oprávneným subjektom, zákonom predpísaným spôsobom, a tiež v stanovenej lehote (§ 309 Tr. por.).

V súlade s ustanovením § 317 ods. I Tr. por. následne preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že odvolanie obžalovaného, tak i okresného prokurátora, nie sú dôvodné.

K napadnutému rozsudku všeobecne:

Po preskúmaní obsahu spisového materiálu krajský súd dospel k záveru, že okresný súd v konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku, postupoval v súlade s Trestným poriadkom, na hlavnom pojednávaní vykonal všetky dostupné dôkazy v rozsahu potrebnom pre náležité zistenie skutočného stavu veci nevyhnutného pre zákonné a objektívne rozhodnutie. Okresný súd tiež dodržal všetky zákonné ustanovenia zmyslom ktorých je zabezpečenie práva obžalovaného na obhajobu, následne v súlade s ustanovením § 2 ods.12 Trestného poriadku vykonané dôkazy vyhodnotil po uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne a dospel tak ku správnym skutkovým zisteniam, ktoré zodpovedajú vykonaným dôkazom.

V odôvodnení napadnutého rozsudku potom okresný súd v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Trestného poriadku jasne vyložil, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, existenciu ktorých skutočností pokladal so zreteľom na výsledky dokazovania za vylúčenú alebo pochybnú, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä pokiaľ si vzájomne odporujú. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je tiež zrejmé, ako sa prvostupňový súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa riadil, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu.

Ku skutkovým zisteniam:

Krajský súd vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému a ustálenému okresným súdom v napadnutom rozsudku, ako aj k ustálenej právnej kvalifikácii nemá žiadne výhrady, závery okresného súdu si v celom rozsahu osvojuje a v podrobnostiach odkazuje na správne a vyčerpávajúce odôvodnenie napadnutého rozsudku /ktoré i odvolací súd bez potreby ich opakovania na danom mieste v jeho zostručnenej podobe cituje vyššie - č.l. 2-4 rozsudku/.

Aj odvolací súd z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že dňa 13.08.2016 v čase okolo 02.45 h v k. ú. obce F., v časti zvanej E. J. M., na spoločnom oplotenom dvore domov označených popisnými číslami XXX a XXX, pod vplyvom alkoholu, nožom zn. MORA s rukoväťou z plastu zeleno - sivej farby, s čepeľou o dĺžke 95 mm a šírkou 18 mm v najširšom mieste, bodol U. W., najpravdepodobnejšie stojaceho proti nemu čelom, do oblasti hrudníka, čím mu spôsobil bodno-reznú ranu hrudníka prenikajúcu do hrudnej dutiny s prebodnutím hrudnej steny, osrdcovníka a srdca, v dôsledku ktorej došlo u poškodeného k zakrvácaniu do osrdcovníkového vaku (tzv. úrazová tamponáda srdca) a k následnému zlyhaniu činnosti srdca, ktoré zranenie viedlo napriek resuscitácii dňa XX.XX.XXXX o 04.15 h k smrti poškodeného U. W..

Uvedené skutkové zistenia vyplývajú najmä z výpovede samotného obžalovaného, ktorý čiastočne popísal priebeh skutkového deja a tiež z výpovedí ostatných svedkov najmä W. D., H. T., U. M., Bc. F. X. a výsledkov vykonaného znaleckého dokazovania, ktoré (dôkazy) vo svojom súhrne jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností usvedčujú obžalovaného zo spáchania predmetného skutku.

Z týchto dôkazných prostriedkov je nepochybné, že príčinou smrti poškodeného U. W. bola bodno-rezná rana hrudníka spôsobená nožom, ktorého vlastníkom bol obžalovaný, ktorý síce nevedel uviesť, prečo a ako k predmetnému incidentu došlo, udával však silný pocit zľaknutia sa, pocit strachu, a tento dal do súvisu s predmetným zranením. Aj odvolací súd konštatuje, že práve spôsob, akým poranenie poškodeného vzniklo, svedčí o priebehu udalostí tak, ako to obžalovaný naznačil, teda že

sa zľakol a v dôsledku tohto zľaknutia zaútočil na / v danom momente/ neznámy subjekt, ktorý mal byť podľa neho príčinou strachu. Treba dodať, že samotný útok svedkovia T. a D. /hoci boli na mieste prítomní/, vôbec nezaznamenali, a zároveň ani nezaregistrovali nič, čo mohlo objektívne spôsobiť u obžalovaného preľaknutie (zvuk, pohyb, a pod.), čo opätovne potvrdzuje náhle, impulzívne konanie zo strany obžalovaného ako reakciu na nejaký ním zaznamenaný popud. Obžalovaný sa opakovane vyjadril tak, že si zabil kamaráta, že sa niečoho strašne zľakol, pričom pravdepodobne ako sa vo vrecku mikiny dotýkal noža, ktorý si tam po grilovačke z obavy o jeho stratu vložil, spôsobil poškodenému poranenie nezlučiteľné so životom.

Odvolačný súd zároveň dodáva, že v dvojinštancnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého stupňa a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakovane vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

Za tejto dôkaznej situácie okresný súd v žiadnom smere nepochybil, keď protiprávne konanie obžalovaného právne kvalifikoval ako zločin zabitia podľa § 147 ods. 1 Trestného zákona.

K právnej kvalifikácii skutku:

Podľa § 147 ods. 1 Trestného zákona kto v úmysle spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví inému z nedbanlivosti spôsobí smrť, potrestá sa odňatím slobody na sedem rokov až desať rokov.

Objektom tohto trestného činu je ľudský život.

Základná skutková podstata tohto trestného činu postihuje úmyselné konanie, ktorým páchatel konajúci v úmysle spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví spôsobí z nedbanlivosti ťažší následok vo forme smrti.

Názov tejto skutkovej podstaty dostatočne vystihuje charakter tohto spôsobu usmrtenia iného s tým, že nejde o vraždu, teda o úmyselné usmrtenie, pretože smrť nastala len v dôsledku páchatelovej nedbanlivosti.

Páchatelom tohto trestného činu môže byť ktokoľvek.

Z hľadiska subjektívnej stránky sa vyžaduje nedbanlivosť vo vzťahu k spôsobeniu smrteľného následku.

K odvolacím námietkam obžalovaného ohľadom nenaplnenia subjektívnej stránky predmetného zločinu má odvolací súd za potrebné uviesť nasledovné.

Subjektívna stránka trestného činu zabitia podľa § 147 Trestného zákona je značne právne komplikovaná a vyžaduje si dôslednú analýzu a vyhodnotenie skutkového deja, hodnotenie jeho logických súvislostí, ako i iných špecifických okolností objektívnej povahy.

Pre zavinenie konania v rámci trestného činu zabitia podľa § 147 Trestného zákona sa vyžaduje úmyselné zavinenie, a to či už úmysel priamy alebo úmysel nepriamy, pričom tento úmysel musí v prípade predmetného trestného činu smerovať k spôsobeniu ťažkej ujmy na zdraví podľa § 123 ods. 3 Trestného zákona, pričom rozdiel medzi trestným činom zabitia podľa § 147 Trestného zákona a trestným činom zabitia podľa § 148 Trestného zákona spočíva v tom, že zatiaľ čo konanie páchatela trestného činu zabitia podľa § 147 Trestného zákona je vedené úmyslom spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví, konanie páchatela trestného činu zabitia podľa § 148 Trestného zákona je vedené úmyslom spôsobiť ublíženie na zdraví v zmysle § 123 ods. 2 TZ. Ak konanie páchatela nie je vedené úmyslom spôsobiť ublíženie na zdraví v zmysle § 123 ods. 2 Trestného zákona, ani ťažkú ujmu na zdraví v zmysle § 123 ods. 3 TZ, ale úmysel maximálne smeruje k spôsobeniu ľahšej ujmy na zdraví nedosahujúcej intenzitu ublíženia na zdraví (napr. páchatel vedie útok tak, aby po škodený mal prechodné bolesti na tvári a modriny, avšak ranou do tváre poškodený stratí rovnováhu, spadne, buchne sa o radiátor a zomrie) alebo len k fyzickému ataku (napr. postrčenie poškodeného, ktorý stratí rovnováhu, spadne, buchne sa o radiátor a zomrie) a zároveň z toho vznikne nedbanlivostný následok smrť, ide o nedbanlivostný trestný čin usmrtenia podľa § 149 Trestného zákona.

Pre zavinenie následku (teda smrti) v rámci trestného činu zabitia podľa § 147 i § 148 Trestného zákona sa vyžaduje nedbanlivosť, a to či už nedbanlivosť vedomá alebo nedbanlivosť nevedomá. Pre zavinenie príčinnej súvislosti medzi konaním a následkom sa takisto vyžaduje nedbanlivosť, pretože, ak by niekto úmyselne konal a zároveň si úmyselne uvedomoval, aký následok svojim konaním spôsobí, bol by s

ním minimálne uzrozumený a potom je už celý skutok zavinený úmyselne, čo by znamenalo, že nejde o trestný čin zabitia podľa § 147 alebo § 148 Trestného zákona, ale o jeden z trestných činov vrážd podľa § 144 až 146 TZ.

Aj z tohto dôvodu preto pri dokazovaní skutočného úmyslu je potrebné vychádzať z vonkajších prejavov trestného činu, teda zo samotného spôsobu konania a ďalších okolností prípadu, najmä

a/ z okolností, za ktorých k útoku páchatel'a došlo,

b/ akým motívom bol vedený,

c/ čo útoku predchádzalo,

d/ ako bol útok vykonaný a či páchatel' zámerne útočil proti takej časti tela, kde sú orgány dôležité pre život, ktoré sú ľahko zasiahnutelné (napr. nečakané bodnutie do oblasti srdca alebo bodnutie do ramena, pričom nôž sa sklízol po kosti smerom na srdce), aká bola intenzita útoku (napr. veľká sila a prudkosť bodnutia trénovaným mužom alebo neisté náhodné bodnutie slabej ženy),

e/ aký nástroj bol použitý (napr. či bol použitý dlhý ostrý nôž, alebo menší zatvárací nožík) a podobne Pri zisťovaní subjektívnej stránky trestného činu nie je možné prísť k záveru o alternatívnom vzťahu páchatel'a k zamýšľanému následku, teda nemožno dospieť k záveru, že páchatel' mal buď priamy úmysel, alebo aspoň nepriamy úmysel, vedomú nedbanlivosť alebo aspoň nevedomú nedbanlivosť; forma úmyslu, respektíve nedbanlivosti musí byť jasne zistená a stanovená (viď napr. R 31/1998).

Odvolačný súd s poukazom na vyššie uvedené ako i podrobne vykonané dokazovanie na hlavnom pojednávaní nad rámec odôvodnenia súdu prvého stupňa uvádza, že zo samotného spôsobu konania obžalovaného / ktorého útok bol mierený prudkou silou prostredníctvom chladnej zbrane s ostrou čepeľou vo výške možného zásahu do tela živej osoby v oblasti jeho životne dôležitých orgánov/ a ďalších okolností prípadu /v blízkom okolí pri iba veľmi miernej viditeľnosti spôsobenej hustou tmou v mieste, kde sa preukázateľne nachádzal vyšší počet ľudí/ je zrejmé, že obžalovaný si musel byť pri určitej dávke predvídateľnosti / aj napriek únave, vyčerpanosti po celom dni a čiastočnej dávky alkoholu/ vedomý toho, že pri náhlom útoku mierenom s preukázateľne veľkou silou a prudkosťou môže zraniť aj človeka. Taktiež vznik poranenia mechanizmom, že by sa obžalovaný, resp. útočník prudko otočil s nožom v ruke a poškodený by sa mu naň napichol, je možné vylúčiť, a to na základe priebehu a sklonu bodného kanála zistenej bodno-reznej rany, ktoré závery jednoznačne odzrkadľujú závery znaleckého dokazovania. Teda na základe týchto a ostatných skutočností detailne popísaných v napadnutom rozsudku, na ktoré odvolací súd v podrobnostiach poukazuje, niet dôvodu spochybňovať úmysel obžalovaného dopustiť sa predmetného prečinu v jeho nepriamej forme. V danom prípade obžalovaný nevedel vysvetliť čoho konkrétneho sa v kritickom momente zľakol, no krajský súd je toho názoru, že v danom prípade postačoval aj tzv. eventuálny úmysel, ktorým je naplnená subjektívna stránka trestného činu, nakoľko takýto následok /spôsobiť neznámemu subjektu ťažkú ujmu na zdraví útokom noža/ musel považovať za možný a pre prípad že nastane, bol s tým uzrozumený. Skutočnosť, že u obžalovaného neboli zistené sklony k agresívnemu konaniu a napriek tomu sa dopustil násilného konania vysokej intenzity, bolo zdôvodnené znaleckým dokazovaním tak, že „v každom z nás je potenciálny vrah“ a pri zníženej odolnosti na záťaž /ktorá bola u obžalovaného jednoznačne preukázaná/ je možné, že v ťažkých životných situáciách zlyhá a urobí fatálnu chybu, ako sa aj stalo v prejednávanom prípade.

Na základe vyššie uvedeného preto aj odvolací súd dospel k zisteniu, že konanie obžalovaného tak, ako je opísané v súlade so zisteným skutočným stavom veci vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku, napĺňa znaky zločinu zabitia podľa § 147 ods. 1 Tr. zákona nakoľko bolo vykonaným dokazovaním jednoznačne a bez dôvodných pochybností preukázané, že obžalovaný v / nepriamom/ úmysle spôsobil ťažkú ujmu na zdraví inému z nedbanlivosti spôsobil poškodenému smrť.

K výroku o treste:

V súlade so zákonom postupoval prvostupňový súd aj pri ukladaní trestu obžalovanému. Prihliadal pritom ku všetkým okolnostiam, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska naplnenia účelu trestu a jeho výmery, pričom starostlivo a uvážene prihliadol na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti nápravy.

Pri rozhodovaní o uložení trestu a jeho výmery obžalovanému L. F. súd správne zistil existenciu dvoch poľahčujúcich okolností, a to že obžalovaný viedol pred spáchaním trestného činu riadny život (§ 36 písm. j) Tr. zák.) a k spáchaniu trestného činu sa priznal a úprimne ho oľutoval (§ 36 písm. l) Tr. zák.), a taktiež správne nezistil existenciu žiadnej priťažujúcej okolnosti.

K námietkam okresného prokurátora ohľadom nesprávnosti vyhodnotenia poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák. krajský súd uvádza, že pokiaľ ide o priznanie sa obžalovaného - tento sa ku trestnej činnosti od začiatku priznával i keď nevedel podrobne popísať priebeh skutkového deja. Tento aspekt bol však počas konania skúmaný znaleckým dokazovaním znalkyne z odboru psychológia, ktorá pripisovala čiastočný výpadok pamäte obžalovaného z momentu útoku fyziologickej obrane organizmu vytesňovať nepríjemné zážitky, čo spolu s preukázateľnou skutočnosťou, že schopnosť rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania bola u obžalovaného v čase spáchania skutku znížená a to v podstatnej, forenzne významnej miere, nemôže byť vyhodnotený / aj napriek tomu, že obžalovaný neučinil žiadne vyhlásenie v zmysle § 257 Tr. por./ v neprospech obžalovaného.

V danom prípade zákon tiež vyžaduje, aby bola spolu s priznaním vyjadrená ľútosť na nad spáchaním trestnej činnosti, a aby ľútosť bola úprimná. Zákon vo svojich podrobných komentároch upozorňuje - že súd musí zisťovať u páchatel'a jeho skutočný vnútorný postoj k spáchanému trestnému činu a jeho celkové správanie po čine (primerane - Trestný zákon Komentár 1/ kolektív autorov pod vedením Dr. Karla Matysa, vydavateľstvo Obzor Bratislava 1978).

Prejavy ľútosti páchatel'a nad spáchaním trestného činu môžu byť rôzne, pričom sú závislé od osobnosti páchatel'a, úrovne jeho emocionálnej inteligencie, ako i od povahy, spôsobu spáchania trestného činu a jeho následku. Každý človek je individuálny, čo sa naplno odzrkadľuje v jeho správaní a prejavoch vo vonkajšom svete. Ľútosť je potrebné definovať ako intelligenčnú a (alebo) emočnú antipatiu (negatívny postoj) k minulej osobnej aktivite a správaniu. Nie všetci a za každých okolností prejavujeme ľútosť takým istým (identickým) spôsobom, pričom z toho, že niekto neprejavuje ľútosť spôsobom, aký si predstavujeme (nereaguje tak, ako by sme reagovali, resp. reagujeme my), neznamená, že žiadnu ľútosť vôbec necíti (neprežíva). K hodnoteniu vnútorného postoja páchatel'a k spáchanému trestnému činu nemožno pristupovať paušálne bez zohľadnenia všetkých vyššie uvedených vplyvov a okolností, ktoré nepochybne determinujú prejavy tohto postoja navonok. Skutočnosť, že niekto neprejavuje ľútosť spôsobom, akým sa to všeobecne predpokladá neznamená, že žiadnu ľútosť vôbec necíti. K hodnoteniu vnútorného postoja páchatel'a k spáchanému trestnému činu nemožno pristupovať paušálne bez zohľadnenia všetkých vyššie uvedených vplyvov a okolností, ktoré nepochybne nedeterminujú prejavy tohto postoja navonok.

Ku spáchanému skutku obžalovaný mal sebakritický postoj - v rámci práva posledného slova, ale i v rámci svojho výsluchu pred súdom vyjadril ľútosť nad svojím skutkom a celou predmetnou vecou („je mi to veľmi ľúto, mrzí ma, že si neviem spomenúť na okolnosti, za ktorých sa stal, že neviem podať vysvetlenie jeho rodine, aby mohli celú záležitosť nejakým spôsobom uzavrieť, ešte raz naozaj je mi to ľúto.“). Súd mal za to, že tento jeho sebakritický postoj v ústnej forme bol úprimný a nebol formálnym vyhlásením a to nad jeho vlastným protiprávnym konaním.

I keď obžalovaný v čase spáchania skutku bol už vo veku 24 rokov - t. j., nebol vo veku osobe blízkej mladistvej - súd poukazuje vo vzťahu k jeho osobe - že i znalkyňa uviedla, že ide o osobu, ktorého úroveň vyšších intelektových schopností zaručuje plnú schopnosť rešpektovať právne normy a pravidlá s tým, že u neho je / aj napriek zníženej odolnosti voči záťaži/ resocializácia možná. V čase spáchania skutku bol obžalovaný študentom vysokej školy, taktiež brigádnicou pracoval, bol hodnotený pozitívne, nebol disciplinárne riešený.

Súd v danom prípade teda vo vzťahu k obžalovanému aj napriek tomu, že neučinil vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe akceptoval i poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona.

Pri prevahe poľahčujúcich okolností prvostupňový súd potom správne vychádzal zo zákonom stanovenej trestnej sadzby vo výmere sedem rokov až desať rokov, za súčasného zníženia jej hornej hranice v zmysle § 38 ods. 3 Tr. zák. o jednu tretinu, t. j. z upravenej trestnej sadzby sedem rokov až deväť rokov.

V danom prípade v súlade so zákonom bolo vzhľadom na okolnosti prípadu a pomery páchatel'a použitie zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zákona, keď súd ukladal obžalovanému trest pod dolnú hranicu zákonom ustanoveného trestu a to vo výmere tri roky, s podmieneným odkladom jeho výkonu na

skúšobnú dobu probačného dohľadu v trvaní päť rokov, a s uložením povinností strieť nad sebou počas skúšobnej doby kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom, zúčastniť sa v skúšobnej dobe na psychologickom poradenstve, a nepožívať počas skúšobnej doby alkoholické nápoje a iné návykové látky.

V prejednávanej príhode je zrejmé, že išlo o neobvyklú, nešťastnú situáciu, ktorá iba v dôsledku spojenia viacerých nepriaznivých okolností vyústila v nenapraviteľný následok v podobe smrti človeka.

Ukladanie trestu pri tak fatálnom následku, ako je strata života mladého človeka je veľmi náročné z hľadiska očakávaní poškodených, ako aj z pohľadu obžalovaného, ktorý spôsobil smrť svojho priateľa, preto bolo potrebné v zmysle § 34 Trestného zákona vyhodnotiť najmä osobu obžalovaného, jeho charakteristické rysy, taktiež špecifické okolnosti prípadu a ďalšie skutočnosti potrebné pre uloženie spravodlivého trestu.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Trest je opatrením štátneho donútenia, ktoré v mene štátu, na základe a v medziach zákona ukladajú v predpísanom konaní na to povolané súdy páchatel'ovi za spáchaný trestný čin. V tejto definícii je vyjadrená zásada „nulla poena sine lege, sine crimine, sine iudicio“.

Trest ako právny následok trestného činu môže priamo postihnúť len páchatel'a trestného činu (zásada personalnosti trestu) tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu (§ 34 ods. 3 Tr. zák.).

Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon na ochranu spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchova k riadnemu životu - rehabilitácia) a jednak aj voči ďalším členom spoločnosti - potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovne pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti).

Ochrana spoločnosti sa teda uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy (prevencia). Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou.

Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov, vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov robí z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest pritom nesmie byť prostriedkom na riešenie iných spoločenských problémov.

Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potencionálnych páchatel'ov od spáchania trestných činov, ale má viesť i k utvrdeniu pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest je protiprávne a nežiaduce. Varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie trestu, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Tost/19/2015 zo dňa 23.6.2015)

Podľa § 39 ods. 1 Tr. por. ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Okolnosťami prípadu sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu, vrátane možnosti nápravy páchatel'a. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno odôvodniť aj okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ ich význam alebo intenzita, ktorou boli naplnené, výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadov takýchto trestných činov, a preto odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu. Okolnosťami prípadu však môžu byť aj také okolnosti, ktoré nie sú nevyhnutnou súčasťou príslušnej skutkovej podstaty, pokiaľ sa v danej kvalite a kvantite pravidelne nevyskytujú.

Pomery páchatel'a sa týkajú jeho osobnostného hodnotenia. Ide teda o okolnosti, ktoré charakterizujú osobu páchatel'a ako objekt trestu, a tiež o okolnosti, pre ktoré je rovnaký trest pre rôznych páchatel'ov rôzne citeľný. Ich význam pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody sa zhodnotí podobne ako význam okolností prípadu. Z hľadiska tohto ustanovenia sa vyžaduje, aby išlo o pomery takého charakteru, z ktorých je zjavné, že trest odňatia slobody uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby by páchatel' pociťoval podstatne citeľnejšie ako iní páchatelia. V podstate sa hodnotia rodinné a osobné pomery, ktoré existujú až v čase rozhodovania o treste (napr. majetkové pomery páchatel'a, jeho zdravotný stav a zdravotný stav jeho rodiny, starostlivosť o početnú rodinu, tehotenstvo páchatel'ky a pod.).

Za pomery páchatel'a odôvodňujúce postup podľa tohto ustanovenia možno považovať viac významných pohľadujúcich okolností pri nedostatku priťažujúcich okolností, vážnu chorobu páchatel'a, závislosť mnohopočetnej rodiny páchatel'a od jeho zárobku, stav zníženej príčetnosti páchatel'a, ak nie je možný iný zákonný postup, starostlivosť páchatel'a o väčší počet osôb na neho odkázaných a pod.

Okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a môžu odôvodniť aplikáciu § 39 len za predpokladu, že použitie zákonom ustanovenej trestnej sadzby odňatia slobody by bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a že účel trestu možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania.

Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že obžalovaný doposiaľ nebol súdne trestaný, v minulosti sa dopustil iba jediného priestupku, svoje konanie úprimne oľutoval, pričom aj zo záverov znalkyne z odboru psychológia je možné konštatovať, že pre obžalovaného je už samotný skutok v spojení s pobytom vo väzbe dostatočným ponaučením, s ktorými sa bude musieť vyrovnávať až do konca svojho života.

Táto tragická udalosť zasiahla tak do života pozostalých, ako aj do života obžalovaného, ktorý už ani pri vynaložení akéhokoľvek úsilia nemôže vrátiť čas späť. Na mieste bolo preto potrebné vyvažovať viaceré zákonné princípy ukladania trestu, z hľadiska jeho zákonnosti a princípu individualizácie trestu, keď napokon aj odvolací súd dospel k rovnakému záveru ako súd prvostupňový, že trest odňatia slobody v trvaní 3 roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu s probačným dohľadom v trvaní 5 rokov v spojení s uloženými povinnosťami a obmedzeniami za súčasného použitia zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods.1 Tr. zák. možno považovať za trest primeraný, zákonný a spravodlivý najmä s poukazom na špecifické okolnosti prípadu ako i možnosti nápravy obžalovaného ako páchatel'a predmetného trestného činu.

Za zákonný a správny odvolací súd považuje aj výrok o treste prepadnutia veci, a to 1 ks noža zn. MORA (MADE IN SWEDEN) s rukoväťou z plastu zeleno-sivej farby a plastovým puzdrom zelenej farby celkovej dĺžky 220 mm, dĺžky čepele 95 mm, ktorý bol použitý na spáchanie predmetného trestného činu.

Z vykonaného dokazovania tiež vyplýva, že v rámci tzv. adhézneho konania boli splnené i podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody poškodeným, a preto okresný súd správne a zákonným spôsobom podľa § 287 ods.1 Trestného poriadku rozhodol o uplatnenej škode.

Z uvedeného vyplýva, že krajský súd nepovažoval odvolanie obžalovaného a okresného prokurátora proti napadnutému rozsudku za dôvodné, preto ho zamietol podľa § 319 Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.